

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/117/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522201250
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8522201250.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX C. C. XXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Obec Čirč, dieťa rodičov, otec: B. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX C. C. XXX, matka: D. B., nar. X.XX.XXX, trvale bytom XXX XX C. C. XXX, o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, za účasti osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C. C. XXX, v konaní o zrušenie spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd r u š í náhradnú osobnú starostlivosť E. B., nar. XX.XX.XXXX, určenú rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn 4P/112/2021 zo dňa 11.01.2022 nad maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa (ďalej len navrhovateľ) návrhom doručeným súdu dňa 08.09.2022 navrhol zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť (ďalej len NOS) u mal. A. B. nariadenú rozsudkom tunajšieho súdu pod sp. zn. 4P/112/2021 zo dňa 11.01.2022. Návrh odôvodnil tým, že dôvodom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti sestre maloletej bola skutočnosť, že rodina nežila usporiadaným životom, matka využívala deti proti otcovi, obvinila ho z agresívneho správania sa voči deťom po požití alkoholu a zo sexuálneho zneužívania, resp. obťažovania staršej sestry F.. Situácia v rodine bola vnímaná ako výrazne vyhrotená pre mal. A. nepriaznivá až patologická. Neprimeraná situácia v rodine, negatívne správanie sa oboch rodičov v domácom prostredí aj na verejnosti, spôsobovalo priamo zásah do psychiky a integrity mal. A.. Pani E. B. z uvedeného dôvodu súhlasila s vykonávaním osobnej starostlivosti o sestru A. do doby, kým sa situácia nevyrieši. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 08.02.2022. OR PZ Stará Ľubovňa úradu dňa 29.06.2022 zaslalo oznámenie, v ktorom bolo uvedené, že odbor kriminálnej polície OR PZ Stará Ľubovňa vykonával operatívne preverovanie podozrenia zo zločinu Týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 trestného zákona, resp. iného trestného činu. Z uvedeného skutku mal byť podozrivý otec mal. A. B. B.. Preverovaním vecí sa nepreukázalo, že bol spáchaný trestný čin ani iný správny delikt a z uvedeného dôvodu bola vec vyhodnotená bez ďalšej realizácie a operatívne preverovanie bolo ukončené. Uznesením o nariadení neodkladného opatrenia č.k. 2P/104/2022 zo dňa 17.8.2022 Okresný súd Stará Ľubovňa nariadil p. E. B. odovzdať mal. A. do starostlivosti otca B. B.. Dňa 26.8.2022 úrad vykonal sociálne šetrenie, pri ktorom zistil, že mal. A. osobnú starostlivosť zabezpečuje otec B. B.. Otec maloletej uviedol, že dcéra E. mu mal. A. odovzdala tak, ako bolo v uznesení uvedené. Je rád a teší sa, že mal. A. sa vrátila. A. ho rešpektuje a nemá s ňou výchovné problémy. V domácnosti pomáha. Ďalej uviedol, že pracuje v sociálnom podniku Solisko na pracovnú zmluvu. Príjem do domácnosti má z pracovnej činnosti vo výške 400-500 eur mesačne a poberá aj prídavok na dve deti v sume 60

eur mesačne. Matka finančne neprispieva na výchovu a výživu mal. detí. Otec opakovane uviedol, že robil všetko preto, aby sa mal. A. vrátila domov. Chce a má záujem zabezpečovať starostlivosť mal. A.. Matka D. B. nežije v spoločnej domácnosti s otcom a mal. deťmi. Opustila spoločnú domácnosť. Dôvodom je nový priateľ s ktorým žije a pracuje v Dubnici nad Váhom. Mal. deti navštívila v mesiaci jún 2022. Priniesla im sladkosti a oblečenie. Bytové podmienky rodiny sa nezmenili. Pre mal. deti má otec k dispozícii základné hygienické potreby, oblečenie, potraviny a zakúpené potrebné školské pomôcky. Mal. A. počas sociálneho šetrenia uviedla, že sa má dobre pri otcovi a súrodencoch. Teší sa, že pôjde do školy a na spolužiakov. Obec Čirč vo svojej správe zo dňa 05.08.2022 uvádza, že rodina žije v osade v obci Čirč v drevenej chatrči pozostávajúcej z dvoch izieb a predsieni, bez sociálneho zariadenia, bez vody. Otec pracuje ako pomocný stavebný robotník v sociálnom podniku obce Čirč – Solisko. Rodina nie je poberateľom hmotnej núdze. Otec o deti sa stará primerane svojim možnostiam. Hygiena detí je na dobrej úrovni, chodia čisto oblečení, prístup k pitnej vode majú prostredníctvom stojanov na výdaj vody. Deti majú zabezpečené základné životné potreby, školské pomôcky aj školská dochádzka detí je v poriadku. Zo šetrenia obce v rodine vyplynulo, že otec sa o rodinu stará dostatočne. Navrhovateľ zdôraznil, že dôvody, pre ktoré bolo mal. dieťa zverené do NOS pominuli. U otca mal. dieťaťa sa nepreukázalo, že spáchal trestný čin. Je teda v najlepšom záujme mal. A., aby náhradná osobná starostlivosť bola zrušená a dieťa sa vrátilo do biologickej rodiny. Žiť s otcom a súrodencami v spoločnej domácnosti bolo želaním aj mal. A.. V závere zdôraznil, že v súlade s čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. je v najlepšom záujme mal. dieťaťa zachovať jeho rodinné prostredie a starostlivosť poskytovanú rodičom. K návrhu pripojil rodný list dieťaťa.

Uznesením sp. zn. 4P/117/2022 zo dňa 09.09.2022 súd ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka a to Obec Čirč.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach a vo veci nariadil pojednávanie.

Pojednávania sa matka dieťaťa, kolízny opatrovník a osoba, ktorej bolo dieťa zverené do NOS nezúčastnili, napriek tomu, že predvolanie im bolo riadne a včas doručené, svoju neúčast' ospravedlnil len kolízny opatrovník, matka a osoba, ktorej bolo dieťa zverené do NOS svoju neúčast' nijakým spôsobom neospravedlnili, preto súd v zmysle § 180 C.s.p. súd pojednával v ich neprítomnosti.

Navrhovateľ na pojednávaní na podanom návrhu trval uviedol, že dôvody pre ktoré bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej plnoletej sestry pominuli. U otca dieťaťa nebolo preukázané spáchanie trestnej činnosti, od vydania neodkladného opatrenia, výlučne on poskytuje dieťaťu osobnú starostlivosť. V rodine sú vykonávané pravidelné šetrenia a v starostlivosti o dieťa zo strany otca neboli zistené žiadne nedostatky.

Otec dieťaťa sa k návrhu pripojil, potvrdil, že od vydania neodkladného opatrenia zabezpečuje dieťaťu osobnú starostlivosť, ktorú chce mal. A. poskytovať aj naďalej. K matke dieťaťa uviedol, že nežije s ním v spoločnej domácnosti, má priateľa s ktorým žije, pracuje v ČR, k nemu chodí len na návštevy, pozrieť deti. S mal. A. nemá výchovné problémy.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov ako aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu týkajúcich sa mal. dieťaťa sp. zn. 2P/104/2022 a 4P/112/2021, na základe čoho ustálil, že skutkový stav zodpovedá stavu ako ho opísal navrhovateľ v návrhu.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 5 prvá veta zák. č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

Podľa § 28 ods. 1 písm. a) ZoR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 ZoR rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 30 ods. 1 prvá veta ZoR rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. ZoR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 4 prvá veta ZoR osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia;

Podľa § 47 ods. 1 ZoR Náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

Podľa § 47 ods. 2 ZoR súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Podľa § 47 ods. 5 ZoR ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

Právne posúdenie vecí:

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že pominuli dôvody, pre ktoré bola mal. A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej plnoletej sestry. Situácia v rodine sa stabilizovala, matka nežije v spoločnej domácnosti s otcom dieťaťa. U otca dieťaťa sa nepreukázalo, že spáchal trestný čin. V zmysle ustanovení Zákona o rodine je povinnosťou rodičov zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, teda zabezpečovať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Tým, že nebolo preukázané aby sa otec dieťaťa dopustil trestnej činnosti pominuli dôvody, pre ktoré bolo maloleté dieťa zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej sestry. Je v najlepšom záujme maloletej, aby bola v osobnej starostlivosti rodičov, v danom prípade otca.

Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že pominuli dôvody pre ktoré boli mal. A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojej sestry, preto súd návrhu v celom rozsahu vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. (§ 59 ods. 1 C.m.p.)

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Navrhovateľ a otec dieťaťa sa po vyhlásení rozsudku vzdali odvolania, čo potvrdili svojim podpisom do zápisnice súdu.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnuiteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu